

OPERACJA
6 CZYSTA RZEKA

PORADNIK SZEFA SZTABU

OPERACJA CZYSTA RZEKA
2024

WSPIERAJĄ NAS

SPONSOR STRATEGICZNY

SPONSORZY OFICJALNI

KÄRCHER

 PEPSICO

SPONSORZY WSPIERAJĄCY

york **EPSON®**

PORADNIK SZEFA SZTABU

Witamy na pokładzie!	3
Założenie sztabu	4
Odpady	7
Wysyłka materiałów	8
Organizacja Akcji Lokalnej	9
Raport po zakończonej akcji	10
Promocja Akcji Lokalnej	10
Kwestie formalne	12
Okres lęgowy ptaków	13
Ważne numery telefonów i adresy e-mail	14
Kalendarz akcji	15

WITAMY NA POKŁADZIE OPERACJI CZYSTA RZĘKA 2024

Dziękujemy za zainteresowanie i poświęcony czas!

Serdecznie zapraszamy do udziału w tegorocznej edycji Operacji Czysta Rzeka. Mamy nadzieję, że oprócz posprzątania kawałka Polski, przeżyjemy razem ciekawą przygodę, a przede wszystkim fajną i ekscytującą zabawę.

W poradniku znajdziesz podstawowe informacje dotyczące funkcjonowania Sztabu oraz organizowania Akcji Lokalnych. Jeśli masz dodatkowe pytania lub wątpliwości dotyczące Twojego Sztabu, jesteśmy do Twojej dyspozycji.

Infolinia Operacji Czysta Rzeka

tel. 22 290 20 40
czynna pon. – pt. od 8 do 20
(z wyjątkiem dni wolnych od pracy)

e-mail: rzeka@operacjarzeka.pl

Do zobaczenia nad rzeką!

ZAŁOŻENIE SZTABU I EDYCJA JEGO DANYCH

1 KROK 1 ZAŁÓŻ KONTO W SYSTEMIE OCR (Operacji Czysta Rzeką)

Aby założyć swój sztab, musisz posiadać konto w systemie Operacji Czysta Rzeką. Po założeniu konta i aktywacji go przez link wysłany na skrzynkę e-mail zaloguj się, uzupełnij dane kontaktowe i podaj swój rok urodzenia. Sztab mogą założyć tylko osoby pełnoletnie.

2 KROK 2 ZAŁÓŻ SZTAB

Przejdź do zakładki Sztaby, a następnie za pomocą żółtego przycisku "Załącz sztab" otwórz formularz. Uzupełnij i zapisz w nim dane swojego sztabu. Dane kontaktowe sztabu mogą być inne niż Twoje prywatne zapisane w "Mój Profil". Na podany w formularzu adres mailowy otrzymasz regulamin Operacji Czysta Rzeką. Zapoznaj się z nim i podpisz, korzystając z systemu podpisów elektronicznych Autenti. Wszystko odbywa się online – nie musisz niczego drukować i wysłać w formie papierowej.

Po podpisaniu regulaminu Twój sztab zostanie automatycznie aktywowany. Wróć do systemu i w zakładce sztaby znajdź niebieski przycisk **Mój Sztab**. To twoje centrum dowodzenia. Znajdziesz w nim:

- potrzebne materiały promocyjne do pobrania (plakaty, grafiki, logotyp)
- wzory dokumentów
- informacje o nadaniu przesyłki z materiałami

Jeśli masz problem z uzupełnieniem danych, skontaktuj się z koordynacją sztabów poprzez Infolinię Operacji Czysta Rzeką (nr wew. 1) lub napisz maila na adres: sztaby@operacjarzeka.pl.

3 **KROK 3** **ZAKŁADANIE AKCJI**

Akcje lokalne dzielą się na trzy rodzaje.

Rozpocznij zakładanie akcji, wybierając w zakładce Sztaby „Mój Sztab” i żółtym przyciskiem „Dodaj Akcję”.

Rejestrując akcję:

- 1) wybierz jej rodzaj
- 2) uzupełnij dane (nazwę, datę, godzinę, miejsce, opis)
- 3) zaznacz sposób odbioru odpadów.

UWAGA: Sposób odbioru odpadów możesz uzupełnić później, edytując dane akcji. Jeśli nie uda Ci się ustalić odbioru odpadów, skontaktuj się ze Sztabem Głównym mailowo odpady@operacjarzeka.pl lub telefonicznie 22 290 20 40 (pn.–pt. 8-20). Do czasu ustalenia odbioru odpadów do Twojej akcji nie będzie można dodawać uczestników. W trzecim rozdziale dowiesz się, jak ustalić odbiór z lokalnymi instytucjami.

- 4) oznacz akcję na mapie i sprawdź, czy wyświetla się poprawnie na mapie na www.operacjarzeka.pl

Pamiętaj, że możesz dodać więcej niż jedną akcję lokalną.

4**KROK 4****NABÓR UCZESTNIKÓW**

Jeśli poprawnie założyłeś Akcję Lokalną, wyświetli się ona na mapie akcji w systemie OCR pod adresem system.operacjarzeka.pl. Po ustaleniu sposobu odbioru odpadów akcja zostanie dopuszczona do działań przez Sztab Główny i wówczas do akcji mogą zapisywać się uczestnicy. Uczestnik może dołączyć do akcji bez konieczności zakładania konta i logowania w systemie. Jako Szef Sztabu możesz również dodawać ich samodzielnie w widoku Twojej akcji. System zamyka możliwość zapisu na 7 dni przed datą Waszej akcji.

Udział w akcji nie jest ograniczony wiekowo – mogą w niej brać udział:

osoby dorosłe

zarejestrowane w systemie

młodzież (13-18 lat)

na etapie rejestracji wymagane jest udzielenie zgody na udział w Operacji Rzeki oraz pisemna zgoda opiekuna prawnego na udział w akcji.

dzieci (<13 lat)

mogą wziąć udział w akcji tylko z opiekunem prawnym lub osobą upoważnioną przez opiekuna do opieki nad dzieckiem - tą osobą może być Szef Sztabu.

UWAGA: uczestnicy niepełnoletni powinni dostarczyć Szefowi Sztabu zgodę podpisaną przez opiekuna prawnego na udział w akcji

uczestnicy akcji szkolnej

uczniowie, przedszkolaki. W akcji szkolnej uczestnicy nie są zarejestrowani i nie trzeba podawać ich nazwisk, a liczbę podaje Szef Sztabu. Otrzymują podstawowy pakiet uczestnika akcji. Na pamiątkę każdej akcji jesienią zostaną posadzone drzewa. Wszystkie materiały dla uczestników akcji zostaną dostarczone na adres Sztabu 2–3 dni przed akcją.

UWAGA! Mimo, że jesteś Szefem Sztabu, sam również musisz dołączyć do akcji. Dopóki tego nie zrobisz, nie będzie Cię na liście uczestników i nie będziemy mogli dostarczyć Ci upominku.

ODPADY

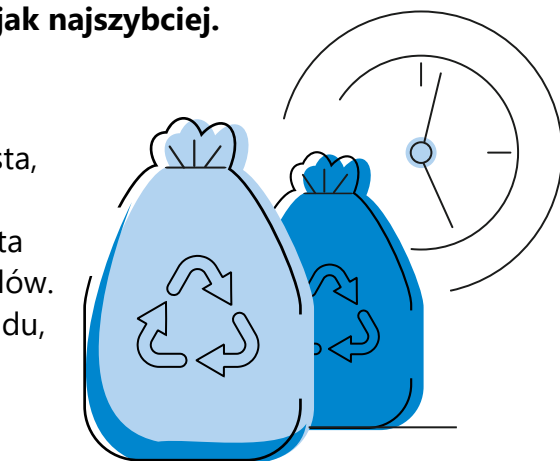
Jeśli macie już Sztab, ale nie ustaliliście jeszcze sposobu odbioru odpadów/śmieci, prosimy, abyście zorganizowali to jak najszybciej.

1

Krok 1

Udaj się do Zarządcy terenu tj. Prezydenta Miasta, Burmistrza Miasta lub Wójta Gminy z informacją o prowadzonej akcji Operacji Czysta Rzeka i poproś o wsparcie przy odbiorze odpadów. W tym celu pomocny może być list do samorządu, który znajdziesz w systemie.

(List do samorządu lokalnego).

2

Krok 2

Jeżeli lokalny samorząd nie podejmie się wsparcia Akcji i odbioru zebranych odpadów, skontaktuj się z lokalnym operatorem zajmującym się odbiorem odpadów – najlepiej firmą wskazaną przez urząd, która odpowiada za odbiór śmieci w okolicy. Pomocny może być list do operatora lokalnego, który znajdziesz w systemie **(List do operatora lokalnego).**

3

Krok 3

Jeżeli lokalny samorząd i lokalny operator odmówią wsparcia przy odbiorze odpadów, będziesz musiał zamówić płatny odbiór. Środki na odbiór odpadów można zdobyć od lokalnego sponsora lub poszukać wsparcia w lokalnej społeczności. Przy szukaniu sponsora pomocny może być list do sponsora, który znajdziesz w systemie **(List do sponsora).**

4

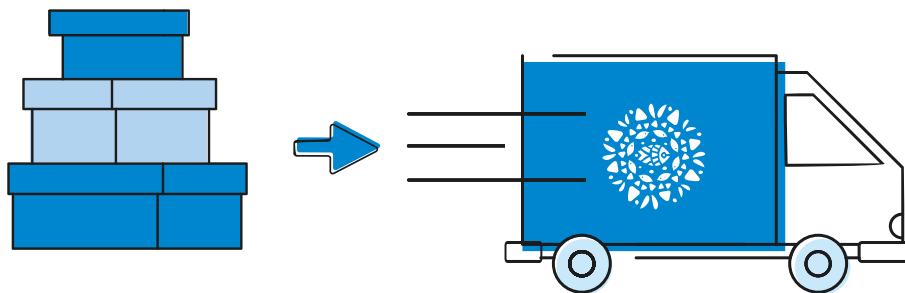
Krok 4

Zgłoś informacje o problemie odbioru odpadów do Sztabu Głównego na adres e-mail: **odpady@operacjarzeka.pl** lub zadzwoń na naszą infolinię: tel. 22 290 20 40 (pn.–pt. 8–20). Pomożemy Ci ustalić sposób zorganizowania odbioru odpadów po Twojej akcji.

WYSYŁKA MATERIAŁÓW

- Jeśli zaznaczyłeś/aś w systemie, że chcesz otrzymać materiały promocyjne, zostaną one do Ciebie dostarczone w ciągu kilku dni od rejestracji akcji.
- Rejestracja uczestników kończy się na 7 dni przed terminem akcji. W tym czasie drukujemy raport z liczbą uczestników i pakujemy dla Was paczkę z materiałami.
- Paczki dostarcza firma kurierska DHL – będziecie mogli śledzić przesyłkę w zakładce Mój Sztab. Po nadaniu paczki otrzymasz potwierdzenie e-mail.
- Jeśli masz pytania o przesyłkę, zadzwoń na **Infolinię 22 290 20 40** (nr wew. 3) lub napisz na **rzeka@operacjarzeka.pl**

ORGANIZACJA AKCJI LOKALNEJ

- Jeśli zarejestrowałeś/aś akcję w danym miejscu, na pewno wiesz, że wymaga ono posprzątania. Upewnij się, że miejsce jest dostępne i bezpieczne.
- W dniu akcji jako Szef Sztabu bądź wcześniej na miejscu. Zaplanuj czas na rozdanie materiałów (upominki, rękawice, worki) i bądź dostępny pod telefonem dla Uczestników Twojej akcji.
- Upewnij się, że zebrane odpady akcji zostaną odebrane zgodnie z planem. Zabezpiecz je przed wiatrem i zwierzętami, aby operator mógł odebrać je zapakowane w worki.
- Zrób pamiątkowe zdjęcia i filmy przed, w trakcie i po zakończonej Akcji. Im szybciej zostanie przesłana dokumentacja fotograficzna i filmowa, tym szybciej pojawi się ona w naszych mediach. Ponadto może zostać wykorzystana w mediach ogólnodostępnych. Materiały prześlij w karcie akcji (Raport po akcji) najlepiej od razu po zakończeniu Akcji.

Jeśli w Twoim sztabie są dzieci, zbierz zgody od opiekunów na ich udział w akcji. Wzór oświadczenia opiekuna znajdziesz w systemie (Oświadczenie opiekuna os. niepełnoletniej)

RAPORT PO ZAKOŃCZONEJ AKCJI

Po zakończeniu akcji pamiętaj o przesłaniu raportu z akcji w karcie akcji. Podaj liczbę zebranych worków lub kilogramów, załącz zdjęcia z Waszej akcji oraz opisz Waszą akcję i wyniki działań. Twoje uwagi są bezcenne dla Sztabu Głównego i z pewnością skorzystają z nich również pozostali Szefowie Sztabów. Raport po odebraniu całej akcji przez Sztab Główny będzie widoczny wraz z dokumentacją zdjęciową na stronie Twojej akcji. Ważne - po odebraniu akcji przez Sztab Główny nie będzie już można edytować opisu.

PROMOCJA AKCJI LOKALNEJ

Promocja jest jednym z kluczowych elementów powodzenia Waszej akcji.

Zaproś do sztabu swoją rodzinę, znajomych, sąsiadów. Jeśli znasz lokalne media, poinformuj je o Twojej akcji. Poproś także lokalny samorząd o możliwość powieszenia plakatów lub zamieszczenia ich na stronie internetowej samorządu i poinformowania mieszkańców o działaniach. Najlepiej porozmawiać z Biurem Promocji gminy/miasta. Akcję możesz promować na różne sposoby:

Plakaty zamieszone w terenie i internecie

W zakładce Mój Sztab możesz zaznaczyć, że chcesz otrzymać plakaty Operacji Czysta Rzeką. Jeśli nie wybrałeś tej opcji, zrób to edytując dane Sztabu. Plakaty wyślemy na podany adres. W panelu możesz również pobrać plakaty i wydrukować je we własnym zakresie albo zamieścić w formie grafiki w Internecie.

Współpraca z lokalnymi mediami

Zachęcamy do bezpośrednich kontaktów z lokalnymi lub regionalnymi mediami. Można zrobić to na kilka sposobów:

- zapowiedzieć akcję – podać datę, godzinę, miejsce akcji, liczbę Uczestników, przesłać logo akcji
- zaprosić na akcję dziennikarza/reportera/fotografa w celu przygotowania relacji z wydarzenia
- podsumować akcję – podać datę, miejsce, liczbę Uczestników, zebranych worków śmieci i wagę śmieci, ew. inne ciekawostki dotyczące akcji sprzątania

typu: najmłodszy/najstarszy Uczestnik, spektakularne znaleziska (np. wielkie gabaryty, nietypowe przedmioty), dodatkowe atrakcje towarzyszące akcji, np. koncerty, warsztaty.

Jeśli z jakichś powodów sami nie jesteście w stanie kontaktować się z mediami, ale uważacie, że Wasze działania zasługują na wsparcie i promocję w mediach lokalnych, skontaktujcie się z nami pod adresem iza@operacjarzeka.pl. W miarę możliwości wesprzyjcie Was w działaniach medialnych na Waszym terenie.

Media społecznościowe (np. Facebook, Instagram)

Aby promować akcję w mediach społecznościowych, możesz wykorzystać kilka narzędzi, m.in.:

Utworzenie Wydarzenia na Facebooku

- Jeśli utworzysz wydarzenie jako fanpage lub organizacja, pamiętaj, aby dodać profil Operacja Czysta Rzeki jako współorganizatora - wówczas wydarzenie pojawi się w kalendarzu na naszym profilu. Jeśli utworzysz wydarzenie jako osoba prywatna, może pojawić się problem z dodaniem strony Operacji Czysta Rzeki jako współorganizatora. Po utworzeniu wydarzenia wyślij nam link na rzeka@operacjarzeka.pl, a my dodamy je do naszego kalendarza. Zaproś swoich znajomych na wydarzenie.
- Tworząc wydarzenie, pamiętaj aby dodać w opisie informacje o konieczności rejestracji przez stronę **operacjarzeka.pl**

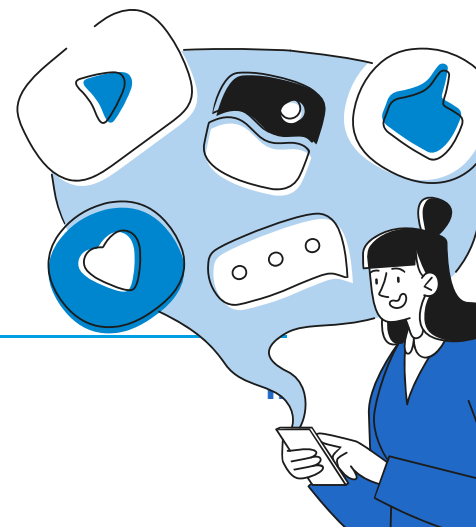
Oznaczenie zdjęcia na Facebooku i Instagramie odpowiednimi hashtagami

- Dodając zdjęcia na Facebooka lub Instagrama pamiętaj o oznaczeniu ich hashtagami **[#operacjarzeka](https://www.facebook.com/operacjarzeka)** **[#czystarzeka](https://www.instagram.com/czystarzeka)**. Dodając zdjęcie do relacji na Instagramie, możesz oznaczyć nasz profil **[@operacjarzeka](https://www.instagram.com/operacjarzeka)** – wtedy będziemy mogli udostępnić zdjęcie u siebie.

Grupa Operacja Czysta Rzeki

– Szeffowie Sztabów, sympatycy i uczestnicy

- Możesz dołączyć do facebookowej grupy służącej wymianie doświadczeń, inspiracji i pomysłów dla Szeffów Sztabów oraz wszystkich zaangażowanych osób. To świetne miejsce do bieżących kontaktów, które mogą przydać się Twojemu sztabowi.

Operacja Czysta Wieś - grupa dla Sołtysów i lokalnych liderów

- „Operacja Czysta Wieś” to specjalny program skierowany do działających na wsi m. in. sołectw, kół gospodyń wiejskich, czy ochotniczych straży pożarnych. Koordynatorzy programu, to sołtysi z dużym doświadczeniem, podpowiedzą jak aktywizować i integrować lokalną społeczność. Jeśli działasz w środowisku wiejskim, ta grupa jest dla Ciebie.

KWESTIE FORMALNE

Jako Szef Sztabu jesteś odpowiedzialny za nadzór, koordynację i przebieg Akcji Lokalnej (szczegółowy zakres obowiązków Szefa sztabu znajduje się w Regulaminie Operacji Czysta Rzeka).

O czym musisz pamiętać?

- Rejestracji akcji z konkretną datą i miejscem.
- Uczestnikach niepełnoletnich (wzór zgody na udział w akcji znajdziesz w zakładce Mój Sztab).
- Podpisując Regulamin, podpisujesz również Umowę na Przetwarzanie danych osobowych.
- Zaświadczenie o udziale w akcji – Wzór dokumentu znajduje się w zakładce Mój Sztab. Możesz wypełnić je sam i przekazać osobom, które wyrażą chęć posiadania zaświadczenia.

OKRES LĘGOWY PTAKÓW

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt okres między 1 marca a 15 października jest powszechnie uznawany za okres lęgowy ptaków. Zależy on od gatunku, jego biologii, miejsca i siedlisk występowania określonych gatunków ptaków. Okres lęgowy ptaków to czas dobierania się w pary, składania jaj i wychowywania młodych. Dla poszczególnych gatunków czas ten jest inny. Ogólne ramy mogą się także nieznacznie przesunąć w poszczególnych latach, w zależności od panujących warunków pogodowych. Różna jest też długość okresu lęgowego.

Ochrona gatunkowa obowiązuje cały rok, niezależnie od okresu lęgowego ptaków. W stosunku do wszystkich gatunków chronionych (nie tylko ptaków, również innych gatunków zwierząt, np. wiewiórek, jeży, ropuch czy jaszczurek) obowiązują zakazy dotyczące m.in.:

- niszczenia siedlisk lub ostoi będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania,
- niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd,
- umyślnego płoszenia lub niepokojenia.

Naruszenie zakazów w stosunku do gatunków chronionych jest wykroczeniem i podlega karze aresztu albo grzywny.

Pamiętajmy, aby podczas akcji zwracać uwagę na występujące gatunki roślin i zwierząt, w tym ptaków. Nie niszczyć miejsc występowania zwierząt i roślin.

Nie usuwaj gniazd. Nie płosz. Nie powoduj niepokojenia i płoszenia zwierząt.

Nie niszczyć siedlisk, w których występują płazy. Jeśli napotkasz w starorzeczu odpady a przy nim skrzek, przyjdź po odpady później za kilkanaście dni kiedy skrzeku już nie będzie. Nie niszczyć mrowisk. Nie puszczaj psa luzem w lesie i na łące. Może on powodować płoszenie ptaków i zniszczyć gniazda oraz lęgi ptaków. Nie zbieraj jaj ptaków, nie zabieraj piskląt ani małych zwierząt. Nie niszczyć i nie zrywaj roślin chronionych. Zachowaj spokój i ciszę wszędzie, gdzie mogą występować dziko żyjące gatunki zwierząt.

WAŻNE NUMERY TELEFONÓW I ADRESY E-MAIL

Infolinia Operacji Czysta Rzeką

 22 290 20 40

czynna pon. – pt. od 8 do 20 (z wyjątkiem dni wolnych od pracy)

- e-mail: rzeka@operacjarzeka.pl

Koordinacja SZTABÓW

- tel. 22 290 20 40, nr wew. 1
- e-mail: sztaby@operacjarzeka.pl

Koordinacja ODPADÓW

- tel. 22 290 20 40 nr wew. 2
- e-mail: odpady@operacjarzeka.pl

Koordinacja UCZESTNIKÓW

- tel. 22 290 20 40, nr wew. 3
- e-mail: rzeka@operacjarzeka.pl

Sztaby FIRMOWE

- tel. 22 290 20 40, nr wew. 4

Pozostałe informacje związane z Operacją Czysta Rzeką

- tel. 22 290 20 40, nr wew. 5

KALENDARZ AKCJI

1 marca Start rejestracji sztabów

---

20 kwietnia Akcja Główna w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą

---

25 maja Zakończenie akcji

OPERACJA
CZYSTA RZEKA

SPOTKAJMY
SIĘ NAD
RZEKA!

www.operacjarzeka.pl